



## **Актуальні питання щодо виїзного оцінювання пунктів пропуску і центрів розселення біженців у ЄС/ЄЕЗ, зокрема біженців, які втікають від війни в Україні**

03 червня 2022 року

## Мета

Мета цієї методичної рекомендації полягає у наданні практичних інструкцій національним і місцевим органам влади, Організації Об'єднаних Націй (ООН) і громадським організаціям щодо заходів з охорони громадського здоров'я, водопостачання, санітарії та гігієни (WASH) у пунктах пропуску через кордон, центрах прийому та розміщення в сусідніх країнах, які зазнали впливу внаслідок кризи в Україні. Методична рекомендація не поширюється на загальне керування цими пунктами, конкретні заходи, пов'язані з епідеміологічним контролем, або спеціальні програми контролю захворювань, для яких існують інші методичні документи.

У Розділі I цього документу представлено короткий огляд індивідуальних підходів до різних ситуацій, а у Розділі II – контекст і стислі технічні рекомендації з певних питань охорони громадського здоров'я і WASH.

Додаток містить контрольний аркуш, розроблений в якості супровідного інструменту для використання на місці, щоб допомогти в оцінюванні приміщень або центрів розселення біженців. Інструмент поділений на три розділи, що відображають три ситуації, в яких можуть опинитися біженці. Базове оцінювання є необхідним, щоб забезпечити дотримання мінімальних стандартів, а подальше оцінювання забезпечує вчасне здійснення коригувальних дій. Користувачі можуть розглянути можливість розробки плану дій для усунення зауважень. Контрольний аркуш призначений для використання в якості динамічного документу, який можна перекладати й адаптувати до національного контексту приймаючих країн.

## 1. Мінімальний рівень обслуговування в пунктах прихистку біженців

### Ситуація 1. Пункти прибуття / виїзду, проміжні пункти маршруту, місця збору (автовокзали / залізничні станції), пункти пропуску через кордон і приймальні центри (0-12 годин)

У місцях, де біженці й інші подорожуючі хочуть перепочити або вимушені чекати від декількох хвилин до декількох годин, рівень охорони громадського здоров'я і WASH має бути подібним до того, який зазвичай спостерігається на автовокзалах / залізничних станціях або футбольних стадіонах.

У цьому випадку в центрі уваги охорони громадського здоров'я має бути: а) надання цілодобової невідкладної медичної допомоги, зокрема направлень лікарів; б) організація ізолятора / зони очікування згідно з національними рекомендаціями; в) надання першої психологічної допомоги; а також г) доступ до базових інформаційних матеріалів щодо доступу до послуг

національної системи охорони здоров'я мовою приймаючої країни і мовою(-ами) біженців.

Послуги WASH мають на меті забезпечити доступ до функціональних, чистих і доступних туалетів, розділених за ґендерною ознакою, місць для гігієни рук і питної води, які відповідають національним стандартам якості. Усі приміщення повинні гарантувати приватність і безпеку у будь-який час дня і ночі, їх потрібно регулярно прибирати і обслуговувати, зокрема забезпечувати наявність основних засобів гігієни (як-от мила й туалетного паперу). Слід розглянути проект, що ґрунтується на очікуваному щоденному напливу біженців, і проектувати приміщення відповідно до міжнародних стандартів, детально викладених у Додатку, розділі «Ситуація 1», або згідно з відповідними національними стандартами. Увесь персонал, що працює у приміщенні, має бути забезпечений відповідними індивідуальними засобами захисту (ІЗЗ), зокрема медичними масками, відповідно до епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, і національних положень.

### Ситуація 2. Приймальні та транзитні пункти (де люди залишаються на ніч) (1-10 днів)

У місцях, де біженці та інші подорожуючі мають залишатися на ніч і чекати впродовж декількох днів, поки вирішується питання їх подальшого переміщення або триває пошук приватного житла, рівень послуг WASH і охорони громадського здоров'я має бути подібним до того, який встановлено для пунктів екстреного масового розміщення / евакуації, зокрема аеропортів, громадських центрів / будівель, спортзалів або переобладнаних порожніх будівель (наприклад, торговельних центрів).

Щоб задовольнити нагальні потреби біженців, необхідно надати ширший спектр послуг, зокрема предмети базової гігієни, як-от засоби для управління гігієною менструального циклу (УГМЦ), підгузки та мийні засоби. Послуги WASH мають на меті забезпечити доступ до функціональних, чистих і доступних туалетів, розділених за ґендерною ознакою, місць для гігієни рук і доступу до питної води, які відповідають національним стандартам якості. Крім того, забезпечення базових потреб вимагає душових, розділених за ґендерною ознакою, кімнат для спивання і приміщень для прання. Усі приміщення повинні гарантувати приватність і безпеку у будь-який час дня і ночі, їх потрібно регулярно прибирати, обслуговувати і забезпечувати необхідними засобами гігієни (зокрема милом і туалетним папером). Потрібно забезпечити приготування їжі на локальних кухнях або надання харчування, а також належне зберігання продуктів харчування. Слід обов'язково провести навчання персоналу кухні та / або місць надання харчування безпечним методам поводження з продуктами харчування. Потрібно вибрати дизайн на основі запланованих пікових щоденних потоків і проектувати приміщення відповідним чином.

В рамках відповідних заходів з охорони громадського здоров'я є на місці має надаватися первинна медична допомога та направлення до медичних закладів, а також цілодобова невідкладна допомога. Приміщення для проживання повинні передбачати наявність

ізолятора / зони очікування, а великі приміщення можуть вимагати наявності тимчасових пунктів надання первинної медико-санітарної допомоги згідно з національним законодавством. Слід провести навчання персоналу і волонтерів щодо надання першої психологічної допомоги, а також забезпечити базові інформаційні матеріали щодо доступу до послуг національної системи охорони здоров'я, вакцинації та інших послуг мовою приймаючої країни і мовою(-ами) біженців. За потреби слід забезпечити весь персонал, що працює у приміщенні, відповідними ІЗЗ, зокрема медичними масками, відповідно до епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, і національного законодавства.

### **Ситуація 3. Центри колективного проживання, місця довгострокового перебування згідно із вказівками відповідних урядів (> 10 днів)**

У місцях, де біженці й інші подорожуючі перебуватимуть упродовж тривалого періоду часу з метою довгострокового проживання, стандарти і послуги мають бути подібними до тих, що застосовуються до гуртожитків. У цій ситуації сім'ї можуть бути розселені по окремих кімнатах або секціях у межах центру розміщення.

Рекомендується забезпечити сім'ї окремими приміщеннями для WASH і надати доступ до базових засобів гігієни за допомогою грошової допомоги<sup>1</sup>. Якщо це неможливо, стандарти WASH слід коригувати таким чином, щоб вони відповідали стандартам довгострокового перебування (див. Додаток, розділ «Ситуація 3»). Усі приміщення повинні гарантувати цілодобову приватність і безпеку, їх потрібно регулярно прибирати та обслуговувати, зокрема забезпечувати наявність необхідних засобів гігієни (наприклад, мила, туалетного паперу, засобів УГМЦ, підгузків, мийних засобів). Очікується, що сім'ї самостійно готуватимуть собі їжу; потрібно вжити заходів для забезпечення безпеки продуктів харчування у приватних / громадських кухнях, зокрема охолодження продуктів харчування. Необхідно запровадити і вести належну систему щоденного прибирання й обслуговування приміщень для послуг WASH і кухні, а також інших приміщень спільного користування.

Потрібно забезпечити доступ до послуг охорони здоров'я та інших соціальних послуг через зв'язки з національними службами, а також аптечки для надання первинної допомоги на місці та цілодобовий доступ до послуг швидкої допомоги. Слід провести підготовку персоналу і волонтерів щодо надання першої психологічної допомоги і направлення на додаткові послуги, і принаймні одну особу з центру потрібно навчити надавати невідкладну медичну

допомогу. Необхідна наявність базових інформаційних матеріалів про доступ до послуг національної системи охорони здоров'я, вакцинації й інших послуг. За потреби слід забезпечити весь персонал, що працює у приміщенні, відповідними ІЗЗ, зокрема медичними масками, відповідно до епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, і національного законодавства.

## **2. Негайні та середньострокові заходи охорони громадського здоров'я у центрах прихистку біженців**

У наступному розділі надаються рекомендації щодо заходів з охорони громадського здоров'я і видів допомоги, які можуть бути застосовані для негайного невідкладного реагування, а також допомоги, яка може бути надана в подальшому, коли приміщення будуть облаштовані для більш довгострокового перебування. До заходів охорони громадського здоров'я відносяться індивідуальні й природоохоронні заходи<sup>2</sup>, а також ІЗЗ для медичних працівників, які надають медичні послуги, і відповідна мінімальна інфраструктура.

### **Послуги охорони здоров'я**

- Забезпечте цілодобовий доступ до первинної медичної допомоги на місці і невідкладне направлення до закладів національної системи охорони здоров'я. Наполегливо рекомендується забезпечити карети швидкої допомоги у режимі очікування на пунктах пропуску через кордон і біля будь-якого центру / приміщення, через який проходить велика кількість біженців і в якому їх розміщують.
- Місцевий ізолятор з дверима і належною системою вентиляції (природної або механічної), ІЗЗ для персоналу.
- Доступ до першої психологічної допомоги, яку надає підготовлений персонал або волонтери в пункті пропуску через кордон і у приймальних центрах / центрах розміщення з направленням на подальшу допомогу.
- Забезпечте листівки і розмістіть наочні посібники мовою приймаючої країни і мовою(-ами) біженців з базовою інформацією про доступ до послуг національної системи охорони здоров'я, зокрема вакцинації, послуг швидкої допомоги, санітарно-гігієнічного виховання.

<sup>1</sup> Грошові інтервенції – це програми, наразі запроваджені організаціями, які працюють з біженцями й емігрантами, що передбачають надання біженцям готівки або ваучерів на товари або послуги. Для отримання детальнішої інформації див.: <https://www.unhcr.org/cash-based-interventions.html> і <https://www.iom.int/cash-based-interventions>

<sup>2</sup> Індивідуальні й природоохоронні заходи: дотримання гігієни рук і респіраторної гігієни, носіння маски, фізична дистанція, очищення і дезінфекція поверхонь і приміщень, покращення вентиляції повітря тощо.

- Розгляньте можливість створення пунктів надання первинної медико-санітарної допомоги у більших центрах розміщення біженців відповідно до національних стандартів.

### Стандарти приміщень

- Площа: щонайменше 3,5 м<sup>2</sup> житлової площі на одну особу (за винятком місць спільного користування, як-от умивальня або кухня).
- Щойно ситуація дозволить, забезпечте відстань між ліжками принаймні в 1 м в приміщенні для короткострокового розміщення і 1,5 м в спільних приміщеннях для довгострокового розміщення.
- Забезпечте місце для грудного вигодовування, зміни підгузків і належної утилізації.
- Забезпечте регулярну зміну постільної білизни, зокрема після від'їзду кожної особи.
- Слід проводити регулярне прибирання, дезінфекцію й обслуговування приміщення.
- Забезпечте природну або змішану вентиляцію за мінімального рекомендованого рівня вентиляції 10 літрів/секунду на особу.
  - Природна вентиляція виникає внаслідок дії природних сил, зокрема тиску вітру або різниці щільності повітря, через двері, вікна або інші спеціально влаштовані отвори у будівлі.
  - Механічна вентиляція – це активний процес постачання повітря до приміщення або видалення повітря з нього за допомогою механізованих компонентів руху повітря.
  - Розгляньте можливість використання портативних очищувачів повітря з інформативними показниками мінімальної ефективності (MERV) 14 (ISO ePM1) 70-80 % фільтрів чи вище. Установи, які вирішать застосовувати очищувачі повітря, повинні дотримуватися інструкцій виробника, зокрема щодо рекомендованих процедур очищення й обслуговування фільтрів HEPA. В іншому випадку застосування портативних очищувачів повітря з фільтрами HEPA може призвести до помилкового відчуття безпеки, у той час як їхня ефективність знижується через навантаження на фільтр.

### Водопостачання

- Негайні заходи (за відсутності муніципального водопостачання): апарат питної води, бутильована вода або щось подібне для негайного доступу.
- Довгострокові заходи: муніципальне водопостачання для забезпечення питною водою відповідно до національних стандартів, крани для наповнення пляшок водою, під'єднані до системи муніципального водопостачання, з належним дренажем до дощової каналізації або дренажних колодязів.

### Туалети

- Негайні заходи: Портативні хімічні туалети (наприклад, MobilPipi, Toi Toi, Vohi) із щоденним прибиранням мінімум двічі на день, дезінфекцією і поповненням засобів гігієни.
- Довгострокові заходи: унітази зі зливом, установлені в попередньо підготовлених будівлях / контейнерах або інших придатних приміщеннях. Підключення до мережі водопостачання і каналізації або стічна цистерна з насосом, під'єднаним до каналізаційної мережі, або септик з просочуванням.
- Потрібно встановити пункти для миття рук у безпосередній близькості до туалетів в рамках проведення негайних і довгострокових заходів.
- Усі туалети повинні мати запобіжні замки всередині, а вся фурнітура має бути міцною / антивандальною.
- Слід укласти контракти на регулярне мінімальне прибирання / обслуговування всіх туалетів.
- Потрібно встановити освітлення, яке має бути функціональним і увімкненим, особливо в темний час доби.
- Слід забезпечити доступні туалети для людей з обмеженими можливостями.
- У приміщеннях для розміщення необхідно розглянути можливість ґендер-нейтральних туалетів.

### Душові

- Негайні заходи: портативне душове обладнання, розділене за ґендерною ознакою.
- Довгострокові заходи: душові, встановлені в попередньо підготовлених будівлях / контейнерах або інших придатних приміщеннях. Підключення до мережі водопостачання і каналізації або стічна цистерна з насосом, під'єднаним до каналізаційної мережі, або септик з просочуванням. Нагрівання гарячої води за допомогою сонячної енергії, електрики або газу.
- Усі деталі повинні бути надміцними / антивандальними.
- Слід укласти контракти на регулярне мінімальне прибирання / обслуговування всіх душових.

### Заходи з профілактики і контролю інфекцій

- Негайні заходи: Дезінфікуючий засіб для обробки рук на спиртовій основі (ABHR); тимчасові умивальники з дренажем у місцях, де можливо їх установити і під'єднати до систем дренажу.
- Довгострокові заходи: Умивальники, облаштовані кранами, дозаторами з рідким милом, дзеркалами (для миття рук, чистки зубів, гоління тощо).

- Слід укласти контракти на мінімальне щоденне прибирання / обслуговування всіх приміщень для гігієни рук.
- Забезпечте належні місця для сповивання у туалеті, приміщенні душової або пральні.
- Слід забезпечити персонал центру, біженців і інших подорожуючих медичними і немедичними масками відповідно до епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, і національних рекомендацій.
- Обслуговуючий персонал має мати належний доступ до ІЗЗ і засобів гігієни рук, зокрема міцних рукавичок, фартухів, масок, засобів захисту очей тощо.

## Прання

- Установіть раковини для прання та / або потужні пральні машини з монетоприймачами. Установіть сушильні лінії та / або електричні сушильні машини з монетоприймачами або обладнайте опалювальні сушильні приміщення.
- Надайте вільний доступ до мила і мийного засобу.
- Слід укласти контракти на щоденне прибирання / обслуговування всіх приміщень для прання.
- Слід чистити і повторно використовувати такі непродовольчі товари, як ковдри, одяг, спальні килимки, взуття, якщо вони у хорошому стані, для тривалого використання і повторного розподілу серед біженців.

## Поводження з твердими побутовими відходами

- Організований збір побутових відходів у пакети / контейнери. Утилізація у більші контейнери / сміттєві баки. Збір муніципальними службами збору відходів для утилізації / переробки.
- За можливості слід здійснювати розділення і переробку паперу, пластику, металу і компостування харчових відходів згідно з національними вимогами.

## Автори

Агоріца Бака (ECDC), Април Баллер (штаб-квартира WHO), Ана Паула Кутінью Ресе (Європейський регіональний офіс WHO), Лука Фонтана (штаб-квартира WHO), Брюс Гордон (штаб-квартира WHO), Сандра Харласс (UNHCR), Рауль Камадеу (UNICEF), Фавелль Ламб (ECDC), Маргарет Монтгомері (штаб-квартира WHO), Медісон Мун (штаб-квартира WHO),

## Запропоновані засоби гігієни

Слід розглядати можливість розподілу засобів гігієни лише у центрах Ситуацій 2 і 3, де передбачається ночівля біженців. За надання грошової допомоги у Ситуації 3 необхідно включити засоби гігієни до Кошика мінімальних витрат, замість того, щоб надавати їх у натуральній формі. За можливості необхідно надавати біженцям можливість вибирати засоби гігієни, які вони хочуть взяти, виходячи з їхніх потреб і уподобань, а не надавати їм попередньо запакований набір. Потрібно узгодити відповідні засоби гігієни на місцевому рівні, ґрунтуючись на консультаціях із біженцями і враховуючи доступну місцеву продукцію. Засоби, які можна розглядати з точки зору розподілу:

- Зубна щітка, зубна паста – 100 гр.
- Одноразова бритва, крем для гоління.
- Мило, шампунь.
- Господарське мило / засіб для прання.
- Засоби для управління гігієною менструального циклу.
- Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (ABHR).
- Одноразові підгузки (для дітей і дорослих).
- Одноразові вологі серветки.
- Медичні або немедичні маски.

## Кухні

- Упевніться, що персонал кухні ознайомлений з п'ятьма ключовими принципами безпечного харчування<sup>3</sup>.
- Забезпечте належне зберігання продуктів харчування, зокрема охолоджувальні засоби.
- Забезпечте доступ до належних продуктів харчування для немовлят і дітей молодшого віку.
- Установіть посудомийні засоби, зокрема дренажі з жирословлювачами.
- Установіть обладнання для утилізації твердих кухонних побутових відходів.
- Слід укласти контракти на щоденне прибирання / обслуговування всіх кухонних приміщень.

Теймур Нурі (ECDC), Олівер Шмолл (Європейський регіональний офіс WHO), Еліс Сімнісеану (штаб-квартира WHO), Джонатан Сук (ECDC), Джо Пауло Толедо (штаб-квартира WHO), Вікторія Віллет (штаб-квартира WHO)

<sup>3</sup> Основні ідеї п'яти ключових принципів безпечного харчування полягають у наступному: (1) підтримуйте чистоту; (2) розділяйте сире і приготовлене; (3) ретельно готуйте їжу; (4) зберігайте їжу за безпечної температури; і (5)

використовуйте безпечну воду і сировину. Посібник з п'яти ключових принципів безпечного харчування. Всесвітня організація охорони здоров'я (2006). Доступний за посиланням: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/43546>

# Додаток. Контрольний аркуш для виїзного оцінювання санітарно-гігієнічних умов у центрах / пунктах розміщення біженців

**Ситуація 1. Пункти прибуття / виїзду, проміжні пункти маршруту, місця збору (автовокзали / залізничні станції), пункти пропуску через кордон і приймальні центри (очікувана тривалість перебування 0-12 годин без ночівлі)**

ПІБ / контактні дані менеджера пункту/ центру: \_\_\_\_\_

ПІБ / контактні дані особи, що проводить оцінювання пункту: \_\_\_\_\_

## 1. Фізична інфраструктура

	Стандарти	Коментарі	Результати перевірки
<b>1.1. Кількість тимчасово розміщених осіб</b>		Перевірте, чи є достатньою місткість центру для надання біженцям тимчасового перепочинку, особливо під час найбільшого напливу біженців.	
<b>1.2. Місткість</b>		Опишіть механізм, який застосовуються за великого напливу людей, за його наявності	
<b>1.3. Розетки для заряджання пристроїв</b>		Передбачити <ul style="list-style-type: none"> <li>• Правила заряджання (наприклад, 1 год. на особу протягом дня)</li> <li>• Стандартизовані USB-роз'єми постійного струму (5 V)</li> <li>• БагатопоРТові заряджальні пристрої</li> <li>• Різноманітні звичайні адаптерні кабелі</li> </ul>	

## 2. Вода і санітарія

	Стандарти	Коментарі	Результати перевірки
<b>2.1. Кількість і стан туалетів</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1:50 співвідношення щодо жінок і 1:50 співвідношення щодо чоловіків</li> </ul>	Перевірте чистоту, доступність, приватність (двері, що зачиняються), безпеку (освітлення), наявність засобів гігієни матеріалів, кошика для сміття для управління гігієною менструального циклу.	

	• 1:250 співвідношення щодо туалетів для осіб з обмеженими можливостями	У портативних / тимчасових туалетах забезпечте належну утилізацію екскрементів. Перевірте час очікування у черзі.	
<b>2.2. Кількість пунктів для гігієни рук</b>	У декількох місцях по всьому центру, у критичних точках, особливо біля туалетів і пунктах харчування	Перевірте функціональність, наявність засобів гігієни рук (води, мила, дезінфікуючого засобу для обробки рук на спиртовій основі (ABHR)). Перевірте час очікування у черзі. Пункти повинні знаходитися у декількох місцях по всьому центру. Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі повинні містити 60–80% спирту.	
<b>2.3. Водопостачання</b>	1 кран / апарат подачі води: 100 осіб	Забезпечте постійну наявність чистої питної води, яка відповідає національним стандартам, або альтернативний апарат подачі води чи подібні пристрої. Перевірте час очікування у черзі	
<b>2.4. Поводження з твердими побутовими відходами</b>	1 сміттевий контейнер: 200 осіб	Кошики для сміття біля всіх місць утилізації відходів. Перевірте загальну чистоту.	
<b>2.5. Стан чистоти</b>		Прибирання кімнат, основного приймального приміщення і зони розміщення слід проводити принаймні один раз протягом восьмигодинної зміни.	
<b>2.6. ІЗЗ для прибиральників (окуляри, маски, міцні рукавички, фартух)</b>	1 набір на особу	Перевірте наявність міцних рукавичок, фартухів, взуття.	
<b>2.7. Індивідуальні засоби</b>			
<b>Гігієнічні прокладки / тампони</b>	Забезпечте вільний доступ до цих засобів.	Перевірте наявність цих засобів, щоб людям не доводилося просити їх.	
<b>Підгузки та одноразові вологі серветки</b>	Забезпечте вільний доступ до цих засобів.		
<b>Пункт(-и) для спивання</b>			
<b>Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (ABHR)</b>	Наявність дозатора у радіусі 5 м від туалетів Прийміть до уваги компактні засоби для розподілу на одну особу (50 мл)	Повинні знаходитися у декількох місцях на території центру і містити 60–80% спирту.	
<b>Маски для обличчя</b>	2–3 на особу в день	Медичні і немедичні маски відповідно до місцевої епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, і застосованих національних рекомендацій.	
<b>3. Послуги охорони здоров'я</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>3.1. Надання цілодобової первинної допомоги</b>	Цілодобова допомога	Можливість направляти до необхідних закладів національної системи охорони здоров'я.	

<b>3.2. Оглядний кабінет</b>	Рекомендовано обладнати один кабінет на центр, однак це може бути неможливо через високий наплив людей у таких центрах.	Кімната або намет із дверима, що зачиняються	
<b>3.3. ІЗЗ для догляду за пацієнтами (рукавички, маски, халати, окуляри за необхідності)</b>	Халат і окуляри за необхідності – мінімум п'ять наборів на зміну	Рукавички і маска, рекомендовані для кожного медичного огляду, повинні бути у вільному доступі.	
<b>3.4. Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (ABHR)</b>	По одному на кожне оглядове ліжко у кабінеті		
<b>3.5. Кошики для сміття, контейнери для гострих предметів</b>	По одному на кожне оглядове ліжко у кабінеті Принаймні по одному на кабінет		
<b>3.6. Мило і дезінфікуючі засоби для очищення і дезінфекції навколишнього середовища</b>	Необхідно контролювати очищення оглядового ліжка після кожного пацієнта		
<b>3.7. Ізолятор для потенційно інфекційного пацієнта</b>	Рекомендовано для цієї ситуації, однак не обов'язково; може бути неможливо через високий наплив людей в цих центрах.	Кімната з дверима і належною вентиляцією. Може бути створена у вигляді намету й розташована поза межами основного приміщення Необхідно розробити процедури і знайти можливість направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я.	
<b>3.8. Перша психологічна допомога</b>	Залежно від напливу біженців	Необхідно забезпечити можливість цілодобово направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я.	
<b>4. Медико-санітарна інформація</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>4.1. Наявність основної медико-санітарної інформації (плакатів тощо) відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Оцініть наявність по всьому центру Перевірте наявність основної інформації щодо гарячих ліній служби швидкої допомоги, служб підтримки здоров'я українською мовою (плакатів, листівок, QR-кодів або подібних речей).	
<b>4.2. Наявність плакатів / листівок з інформацією про інфекційні захворювання / тривожні симптоми відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Вимоги можуть змінюватися відповідно до епідеміологічної ситуації.	
<b>4.3. Інформація про вакцини, запропонована і доступна відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Оцініть наявність по всьому центру.	

## Ситуація 2. Приймальні центри, транзитні центри (очікувана тривалість перебування 1-10 днів)



ПІБ / контактні дані менеджера пункту / центру: \_\_\_\_\_

ПІБ / контактні дані особи, що проводить оцінювання пункту: \_\_\_\_\_

<b>1. Фізична інфраструктура</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>1.1. Кількість розміщених осіб</b>			
<b>Кількість ліжок</b>	Оцініть фактичну кількість і поточну зайнятість		
<b>Місткість у випадку великого напливу</b>		Опишіть механізм, застосований у випадку великого напливу людей, за його наявності	
<b>1.2. Постільна білизна на особу</b>	1–2 набори на особу		
<b>1.3. Відстань між ліжками</b>	Відстань не менше 1 м		
<b>1.4. Вентиляція</b>			
<b>Природна вентиляція</b>	Мінімальний рекомендований рівень вентиляції: 10 л/секунду на особу		
<b>Механічна вентиляція</b>	Мінімальний рекомендований рівень вентиляції: 10 л/секунду на особу		
<b>Портативні очищувачі повітря з інформативними показниками мінімальної ефективності (MERV) 14/ISO ePM1 70-80% фільтрів</b>	Бажано, але необов'язково	Потужність очищувача повітря повинна принаймні покривати прогалину між мінімальною вимогою і вимірюваним рівнем вентиляції – порівняйте коефіцієнт подачі чистого повітря пристроєм (CADR) (м <sup>3</sup> /год) з рівнем вентиляції кімнати.	
<b>1.5. Розетки для заряджання пристроїв</b>		Передбачити <ul style="list-style-type: none"><li>• Правила заряджання (наприклад, 1 год. на особу протягом дня)</li><li>• Стандартизовані USB-роз'єми постійного струму (5 V)</li><li>• Багатопортів заряджальні пристрої</li><li>• Різноманітні звичайні адаптерні кабелі</li></ul>	
<b>2. Вода, санітарія і гігієна</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>2.1. Кількість і стан туалетів</b>	• 1:50 співвідношення щодо жінок і 1:50 співвідношення щодо чоловіків	Перевірте чистоту, доступність, приватність (двері, що закриваються), безпеку (освітлення), наявність засобів	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1:250 співвідношення щодо туалетів для осіб з обмеженими можливостями</li> </ul>	<p>гігієни, кошика для сміття для управління гігієною менструального циклу.</p> <p>У портативних / тимчасових туалетах забезпечте належну утилізацію екскрементів.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p> <p>Зверніть увагу на вищий відсоток подорожуючих жінок-біженців порівняно з чоловіками.</p>	
<b>2.2. Кількість пунктів для гігієни рук</b>	У декількох місцях по всьому центру, у критичних точках, особливо в туалетах та / або пунктах харчування і біля них	<p>Перевірте функціональність, наявність мила, час очікування у черзі.</p> <p>Повинні знаходитися у декількох місцях по всьому центру.</p> <p>Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (ABHR) повинні містити 60–80% спирту.</p>	
<b>2.3. Водопостачання</b>		<p>Забезпечте постійну наявність чистої питної води з муніципальних джерел, що відповідає національним стандартам якості.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p>	
<b>2.4. Поводження з твердими побутовими відходами</b>	1:50 осіб (кошик для сміття)	<p>Кошики для сміття біля всіх місць утилізації відходів.</p> <p>Перевірте загальну чистоту.</p>	
<b>2.5. Стан чистоти</b>		<p>Прибирання і дезінфекцію кімнат, основного приймального приміщення і зони розміщення слід проводити принаймні один раз на день.</p> <p>Перевірте, чи змінюють / перуть постільну білизну і предмети повторного вжитку перед кожною новою заселеною особою.</p>	
<b>2.6. Кількість душових</b>	1:50 осіб (розділені за ґендерною ознакою)	<p>Перевірте чистоту, доступність, приватність, безпеку, освітлення, наявність засобів гігієни.</p> <p>Зверніть увагу на вищий відсоток подорожуючих жінок-біженців порівняно з чоловіками.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p>	
<b>2.7. Гігієнічні набори (зубна щітка / паста, мило, рушники) і посуд</b>	По одному на кожну особу	За необхідності забезпечте швидкий доступ і заміну.	
<b>2.8. Приміщення для прання</b>	1:250 осіб	Перевірте функціональність, наявність прального порошку, сушильних засобів / пристрої.	
<b>2.9. ІЗЗ для прибиральників (окуляри, маски, міцні рукавички, фартух, взуття)</b>	1 набір на особу	Перевірте наявність міцних рукавичок, фартуха, взуття тощо.	

<b>2.10. Інші індивідуальні засоби</b>		Перевірте під час огляду умивалень / убиралень.	
<b>Зміна одягу</b>			
<b>Гігієнічні прокладки / тампони</b>		Переконайтесь у тому, що ці предмети є у безпосередньому доступі (і люди не змушені просити їх).	
<b>Підгузки та одноразові вологі серветки</b>		Перевірте наявність підгузків для дітей і дорослих. Переконайтесь у наявності вільного доступу до цих засобів.	
<b>Пункт(-и) для сповивання</b>	Не менше 1–2 на центр	Перевірте чистоту, доступність, приватність, безпеку, освітлення, наявність необхідних засобів. Перевірте час очікування у черзі. Дезінфікуючий засіб для обробки рук на спиртовій основі (ABHR) повинен бути поблизу або у тій самій зоні.	
<b>Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (ABHR)</b>	У декількох місцях по всьому центру, у критичних точках, зокрема, у туалетах і / або пунктах харчування і біля них	Повинні знаходитися у декількох місцях на території центру і містити 60–80% спирту.	
<b>Маски для обличчя</b>	2–3 на особу на день	Медичні і немедичні маски відповідно до місцевої епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, і національних рекомендацій.	
<b>3. Послуги охорони здоров'я</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>3.1. Надання цілодобової первинної допомоги</b>	Забезпечення цілодобової допомоги	Необхідно розробити процедури і знайти можливість направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я.	
<b>3.2. Оглядовий кабінет</b>	Не менше одного на центр	Кімната з дверима, що зачиняються.	
<b>3.3. ІЗЗ для догляду за пацієнтами (рукавички, маски, халати, окуляри за необхідності)</b>	Халат і окуляри за необхідності – мінімум п'ять наборів на зміну	Рукавички і маска рекомендовані для кожного медичного огляду. Ці ІЗЗ повинні бути у вільному доступі.	
<b>3.4. Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (ABHR)</b>	По одному на кожне оглядове ліжко у кабінеті	Повинні містити 60–80% спирту.	

<b>3.5. Кошики для сміття, контейнери для гострих предметів</b>	По одному на кожне оглядове ліжко у кабінеті Принаймні по одному на кабінет		
<b>3.6. Мило і дезінфікуючі засоби для очищення і дезінфекції навколишнього середовища</b>		Необхідно контролювати очищення оглядового ліжка після кожного пацієнта Прибирання оглядового кабінету професійними прибиральниками принаймні один раз протягом восьмигодинної зміни.	
<b>3.7. Ізолятор для потенційно інфікованого пацієнта</b>	У цій ситуації потрібне одне таке приміщення	Кімната з дверима і належною вентиляцією. Може бути у вигляді намету й розташована поза межами основного приміщення. Необхідно розробити процедури і знайти можливість направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я. Наявна процедура сповіщення координатора центру і місцевих органів охорони здоров'я про виявлення можливого спалаху захворювання.	
<b>3.8. Перша психологічна допомога</b>	Забезпечення цілодобової допомоги	Необхідно забезпечити можливість цілодобово направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я.	
<b>3.9. Надання інших медичних послуг (консультацій, зокрема психологічна та психосоціальна підтримка, виписування рецепту тощо)</b>		Необхідна окрема кімната або пункти, розташовані на відстані принаймні 1,5 м один від одного. Розгляньте можливість використання роздільного екрану(-ів).	
<b>4. Медико-санітарна інформація</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>4.1. Наявність основної медико-санітарної інформації (плакатів тощо) відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Оцініть наявність по всьому центру Перевірте наявність основної інформації щодо гарячих ліній служби швидкої допомоги, служб підтримки здоров'я українською мовою (плакатів, листівок, QR-кодів або подібних речей).	
<b>4.2. Наявність плакатів / листівок з інформацією про інфекційні захворювання / тривожні симптоми відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Вимоги можуть змінюватися відповідно до епідеміологічної ситуації.	

4.3. Інформація про вакцини, запропонована і доступна відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)		Оцініть наявність по всьому центру.	
---	--	-------------------------------------	--

### Ситуація 3. Центри колективного проживання, місця довгострокового перебування згідно з вказівками відповідних урядів (очікувана тривалість перебування > 10 днів)

ПІБ / контактні дані менеджера пункту / центру:

---

ПІБ / контактні дані особи, що проводить оцінювання пункту:

---

#### 1. Фізична інфраструктура

	Стандарти	Коментарі	Результати перевірки
<b>1.1. Кількість розміщених осіб</b>			
Кількість ліжок		Фактична кількість і поточна зайнятість.	
Місткість у випадку великого напливу		Опишіть механізм, застосований у випадку великого напливу людей, за його наявності.	
1.2. Постільна білизна на одну особу	2 набори на особу		
1.3. Відстань між ліжками	Відстань не менше 1,5 м	Не застосовується за розміщення сім'ї, використовуйте стандарт для змішаного розміщення, зокрема біженців, які подорожують поодиночі. Розділіть жінок / чоловіків, які подорожують поодиночі.	
<b>1.4. Вентиляція</b>			
Природна вентиляція	Мінімальний рекомендований рівень вентиляції: 10 л/секунду на особу		
Механічна вентиляція	Мінімальний рекомендований рівень вентиляції: 10 л/секунду на особу		
Портативні очищувачі повітря з інформативними показниками мінімальної ефективності (MERV) 14/ISO ePM1 70-80% фільтрів	Бажано, але необов'язково	Потужність очищувача повітря повинна принаймні покривати прогалину між мінімальною вимогою і вимірюваним рівнем вентиляції – порівняйте коефіцієнт подачі чистого повітря пристрою (CADR) (м <sup>3</sup> /год) з рівнем вентиляції кімнати.	
1.5. Розетки для заряджання пристроїв		Передбачити <ul style="list-style-type: none"> <li>• Правила заряджання (наприклад, 1 год. на особу протягом дня)</li> <li>• Стандартизовані USB-роз'єми постійного струму (5 В)</li> </ul>	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Багатопортові заряджальні пристрої</li> <li>• Різноманітні звичайні адаптерні кабелі</li> </ul>	
<b>2. Вода, санітарія і гігієна</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>2.1. Кількість і стан туалетів</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1:20 співвідношення щодо жінок і 1:20 співвідношення щодо чоловіків</li> <li>• 1:250 співвідношення щодо туалетів для осіб з обмеженими можливостями</li> </ul>	<p>Застосовується лише у приміщеннях без ванних кімнат, які не призначені для проживання родини.</p> <p>Перевірте чистоту, доступність, приватність (двері, що зачиняються), безпеку (освітлення), наявність засобів гігієни, кошика для сміття для управління гігієною менструального циклу.</p> <p>У портативних / тимчасових туалетах забезпечте належну утилізацію екскрементів.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p> <p>Зверніть увагу на вищий відсоток подорожуючих жінок-біженців порівняно з чоловіками.</p>	
<b>2.2. Кількість пунктів для гігієни рук</b>	У декількох місцях по всьому центру, у критичних точках, зокрема, у туалетах і / або зонах харчування і біля них	<p>Застосовується лише у приміщеннях без ванних кімнат, які не призначені для проживання родини.</p> <p>Перевірте функціональність, наявність мила.</p> <p>Повинні знаходитися у декількох місцях по всьому центру.</p> <p>Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі повинні містити 60–80% спирту.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p>	
<b>2.3. Водопостачання</b>	1:50 осіб	<p>Забезпечте постійну наявність чистої питної води з муніципальних джерел, що відповідає національним стандартам якості.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p>	
<b>2.4. Поводження з твердими побутовими відходами</b>	1:50 осіб (кошик для сміття)	<p>Застосовується лише у приміщеннях, які не призначені для проживання родини.</p> <p>Кошики для сміття біля всіх місць утилізації відходів.</p> <p>Перевірте загальну чистоту.</p>	
<b>2.5. Стан чистоти</b>		<p>Застосовується лише у приміщеннях, які не призначені для проживання родини.</p> <p>Кімнати і зони спільного користування, зокрема кухня і убиральня, повинні прибиратися принаймні один раз на день. Перевірте, чи змінюють / перуть постільну білизну і предмети повторного вжитку перед кожною новою заселеною особою.</p>	
<b>2.6. Кількість душових</b>	1:20 осіб (розділені за ґендерною ознакою)	<p>Застосовується лише у приміщеннях без ванних кімнат, які не призначені для проживання родини.</p> <p>Перевірте чистоту, доступність, приватність, безпеку, освітлення, наявність засобів гігієни.</p> <p>Зверніть увагу на вищий відсоток подорожуючих жінок-біженців порівняно з чоловіками.</p> <p>Перевірте час очікування у черзі.</p>	
<b>2.7. Гігієнічні набори (зубна щітка / паста, мило, рушники)</b>	Один на особу/місяць	<p>Застосовується лише, якщо не надається грошова допомога.</p> <p>За необхідності забезпечте швидкий доступ і заміну.</p>	

<b>2.8. Приміщення для прання</b>	1:100 осіб	Перевірте функціональність, наявність прального порошку, сушильних засобів / пристроїв	
<b>2.9. ІЗЗ для прибиральників (окуляри, маски, міцні рукавички, фартух, взуття)</b>	1 набір на особу	Перевірте наявність міцних рукавичок, фартуха, взуття тощо.	
<b>2.10. Інші індивідуальні засоби</b>			
<b>Зміна одягу</b>		Переконайтесь у тому, що одяг випраний перед розподілом	
<b>Гігієнічні прокладки / тампони</b>		Якщо не надаються у вигляді грошової допомоги: Переконайтесь у тому, що ці предмети є у безпосередньому доступі (і люди не змушені просити їх)	
<b>Підгузки та одноразові вологі серветки</b>		Якщо не надаються у вигляді грошової допомоги: Перевірте наявність підгузків для дітей і дорослих. Переконайтесь у наявності вільного доступу до цих засобів.	
<b>Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (АВНН)</b>	У декількох місцях по всьому центру, у критичних точках, зокрема, у туалетах і / або зонах харчування і біля них	Необхідно розподіляти у зонах спільного користування у залежності від епідеміологічної ситуації і національних рекомендацій; повинні містити 60-80% спирту.	
<b>Маски для обличчя</b>	2-3 на особу/день	Медичні і немедичні маски відповідно до місцевої епідеміологічної ситуації і національних рекомендацій.	
<b>3. Послуги охорони здоров'я</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>3.1. Надання цілодобової первинної допомоги</b>	Забезпечення цілодобової допомоги	Необхідно розробити процедури і забезпечити можливість направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я.	
<b>3.2. Оглядовий кабінет</b>	Принаймні один на центр або відповідно до національних рекомендацій	Кімната(-и) з дверима, що зачиняються.	
<b>3.3. ІЗЗ для догляду за пацієнтами (рукавички, маски, халати, окуляри за необхідності)</b>	Халат і окуляри за необхідності – мінімум п'ять наборів на зміну	Рукавички і маска, рекомендовані для кожного медичного огляду. Ці ІЗЗ повинні бути у вільному доступі.	
<b>3.4. Дезінфікуючі засоби для обробки рук на спиртовій основі (АВНН)</b>	По одному на кожне оглядове ліжко у кабінеті	Повинні містити 60-80% спирту.	
<b>3.5. Кошки для сміття, контейнери для гострих предметів</b>	По одному на кожне оглядове ліжко у кабінеті Принаймні по одному на кабінет		

<b>3.6. Мило і дезінфікуючі засоби для очищення і дезінфекції навколишнього середовища</b>		Необхідно контролювати очищення оглядового ліжка після кожного пацієнта. Прибирання оглядового кабінету професійними прибиральниками принаймні один раз протягом восьмигодинної зміни.	
<b>3.7. Ізолятор для потенційно інфікованого пацієнта</b>	Не менше одного на центр	Кімната з дверима і належною вентиляцією. Може бути у вигляді намету й розташована поза межами основного приміщення. Необхідно розробити процедури і забезпечити можливість направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я. Наявна процедура сповіщення координатора центру і місцевих органів охорони здоров'я про виявлення можливого спалаху захворювання.	
<b>3.8. Перша психологічна допомога</b>	Забезпечення цілодобової допомоги	Необхідно забезпечити можливість цілодобово направляти людей до закладів національної системи охорони здоров'я.	
<b>3.9. Надання інших медичних послуг (консультацій, зокрема психологічної та психосоціальної підтримки, виписування рецепту тощо)</b>	Один кабінет на центр	Процедури / домовленості щодо направлення до національних та / або громадських служб. Необхідна окрема кімната або пункти, розташовані на відстані не менше 1,5 м один від одного. Розгляньте можливість використання роздільного екрану(-ів).	

<b>4. Медико-санітарна інформація</b>			
	<b>Стандарти</b>	<b>Коментарі</b>	<b>Результати перевірки</b>
<b>4.1. Наявність основної медико-санітарної інформації (плакатів тощо) відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці), а також піктограм</b>		Оцініть наявність по всьому центру Перевірте наявну основної інформації щодо гарячих ліній служби швидкої допомоги, служб підтримки здоров'я українською мовою (плакатів, листівок, QR-кодів або подібних речей).	
<b>4.2. Наявність плакатів / листівок з інформацією про інфекційні захворювання / тривожні симптоми відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Вимоги можуть змінюватися відповідно до епідеміологічної ситуації.	
<b>4.3. Наявність інформації про вакцини (плакатів тощо) відповідними мовами (приймаючої країни і країни, з якої прибувають біженці)</b>		Оцініть наявність по всьому центру.	
<b>4.4. Культурні посередники</b>	За необхідності зберіть фактичні показники і детальну інформацію	Перевірте доступ до культурних посередників або перекладачів або на місці, або за допомогою існуючих механізмів мережі.	



## Key overarching resources

- SPHERE Handbook 2018. Available at: <https://spherestandards.org/wp-content/uploads/Sphere-Handbook-2018-EN.pdf>
- UNHCR Global Public Health Strategy 2022–2025. Available at: <https://www.unhcr.org/publications/brochures/612643544/unhcr-global-public-health-strategy-2021-2025.html>
- Handbook for public health capacity-building at ground crossings and cross-border collaboration. Geneva: World Health Organization. Available at: 2020 <https://www.who.int/publications/i/item/handbook-for-public-health-capacity-building-at-ground-crossings-and-cross-border-collaboration>
- EASO Guidance on reception conditions: operational standards and indicators. Available at: [https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/EASO\\_Guidance\\_on\\_reception\\_conditions\\_-\\_operational\\_standards\\_and\\_indicators%5B3%5D.pdf](https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/EASO_Guidance_on_reception_conditions_-_operational_standards_and_indicators%5B3%5D.pdf)

## Physical infrastructures

- ECDC, Heating, ventilation and air-conditioning systems in the context of COVID-19: first update. Available at: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/heating-ventilation-air-conditioning-systems-covid-19>
- ECDC, Guidance for the prevention and control of COVID-19 in temporary reception centres in the context of the large numbers of people fleeing Ukraine. Available at: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/guidance-prevention-control-covid-19-temporary-reception-centres-people-fleeing-ukraine>
- UNHCR Regional WASH Strategy for Emergency Refugee Response in Europe 2015 – 2016/UNHCR WASH Manual. Available at: [wash.unhcr.org](http://wash.unhcr.org)
- WHO, Roadmap to improve and ensure good indoor ventilation in the context of COVID-19. Available at: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/339857>.

## Healthcare services and health information

- Information to guide individual health assessment of refugees fleeing the war in Ukraine - Considerations for healthcare workers. Available at: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/information-guide-individual-health-assessment-refugees-fleeing-war-ukraine>
- Infographic: Infectious diseases to be considered for differential diagnosis among displaced people. Available at: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/infographic-infectious-diseases-considered-for-differential-diagnosis-displaced-people>
- Guidance on vaccination and prevention of vaccine-preventable disease outbreaks for countries hosting refugees from Ukraine, April 2022 update. World Health Organization. Regional Office for Europe. Available at: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/353408>.
- Infographic: Vaccinations to be offered in the absence of documented evidence of prior vaccination. Available at: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/infographic-vaccinations-offered-absence-documented-prior-vaccination>
- Five keys to safer food manual. World Health Organization. Available at: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/43546>